

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Comisia pentru drepturile femeii și egalitatea de gen

2011/2052(INI)

30.8.2011

AVIZ

al Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen

destinat Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale

referitor la Platforma europeană de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale
(2011/2052 (INI))

Raportoare pentru aviz: Anna Záborská

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru drepturile femeii și egalitatea de gen recomandă Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- având în vedere Carta socială europeană revizuită, în special articolele 16, 30 și 31,
 - având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special articolele 15, 21, 31, 34 și 36,
 - având în vedere rezoluția sa din 13 octombrie 2005 privind femeile și sărăcia în Uniunea Europeană¹,
 - având în vedere Concluziile Consiliului privind Pactul european pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru perioada 2011-2020²,
 - având în vedere Rezoluția sa din 6 mai 2009 referitoare la incluziunea activă a persoanelor excluse de pe piața muncii³,
 - având în vedere Strategia pentru egalitatea între femei și bărbați 2010-2015⁴,
 - având în vedere Rezoluția sa din 17 iunie 2010 referitoare la aspectele de gen ale recesiunii economice și crizei financiare⁵,
 - având în vedere Rezoluția sa din 5 iulie 2011 referitoare la viitorul serviciilor sociale de interes general⁶,
 - având în vedere Rezoluția sa din 19 octombrie 2010 referitoare la femeile cu locuri de muncă precare⁷,
 - având în vedere Rezoluția sa din 8 martie 2011 referitoare la sărăcia în rândul femeilor⁸,
 - având în vedere publicația EUROSTAT din 2010 „Lupta împotriva sărăciei și excluziunii sociale – Un portret statistic al Uniunii Europene 2010”,
- A. întrucât sărăcia extremă reprezintă o încălcare a drepturilor fundamentale și o atingere gravă la adresa demnității umane a bărbaților, femeilor și copiilor;
- B. întrucât reducerea cu succes a sărăciei în societățile din regiunile sărace este influențată în special de implicarea activă a femeilor și fetelor sărace în procesul de dezvoltare;

¹ JO C 233 E, 28.9.2006, p. 130.

² Concluziile Consiliului din 7 martie 2011, Bruxelles.

³ P6_TA (2009) 0371.

⁴ COM(2010) 491 final.

⁵ P7_TA(2010)0231.

⁶ P7_TA(2011)0319.

⁷ P7_TA (2010)0365.

⁸ P7_TA (2011)0086.

- C. întrucât femeile cu dizabilități sunt captive în situații vulnerabile din punct de vedere social și expuse unor riscuri serioase de discriminare, sărăcie și excluziune socială;
- D. întrucât sărăcia are un impact diferit asupra femeilor și bărbaților, respectiv fetelor și băieților din categoriile sărace, având în vedere că, în cazul femeilor și fetelor sărace, accesul la servicii sociale și venituri adecvate este adesea mai dificil;
- E. întrucât emanciparea femeilor prin îmbunătățirea condițiilor de viață ale acestora și prin înlesnirea participării active a acestora la viața socială și economică a unei țări este esențială pentru dezvoltarea durabilă pe termen lung și soluționarea problemei sărăciei;
- F. întrucât platforma nu ia în considerare factori de gen specifici femeilor și bărbaților și întrucât nu se acordă suficientă atenție feminizării sărăciei;
- G. întrucât sărăcia și excluziunea socială reprezintă încălcări ale demnității umane și ale drepturilor fundamentale ale omului, iar obiectivul principal al schemelor de sprijin trebuie să fie scoaterea cetățenilor din sărăcie, astfel încât aceștia să trăiască decent, ceea ce este important îndeosebi pentru femei, care sunt cel mai mult afectate de sărăcie;
- H. întrucât țările în curs de dezvoltare care au o rată mai scăzută a inegalității de gen, tind să înregistreze rate mai reduse ale sărăciei;
- I. întrucât efectul diferențelor de remunerare între femei și bărbați asupra veniturilor obținute după o viață de muncă indică faptul că femeile vor avea o pensie mai mică și întrucât, prin urmare, femeile sunt mai expuse decât bărbații unor condiții de sărăcie persistentă și extremă: 22 % dintre femeile în vârstă de cel puțin 65 de ani riscă să trăiască în sărăcie, în comparație cu 16 % dintre bărbați;
- J. întrucât, în ultimii 10 ani, numărul femeilor care trăiesc în sărăcie a crescut în mod disproporționat în raport cu numărul bărbaților,
1. solicită ca Comisia/Eurostat să desfășoare o analiză cuprinzătoare al a sărăciei și excluziunii sociale și să colecteze statisticile printr-o abordare calitativă și participativă defalcată în funcție de gen și vârstă, cu scopul de a evidenția problema sărăciei în rândul femeilor în vârstă; speră că după ce va începe să lucreze la capacitate maximă, Institutul european pentru egalitatea de gen va contribui la găsirea unei soluții la problema lipsei datelor sistematice și comparative, defalcate pe genuri;
 2. solicită Comisiei și statelor membre să ia măsuri în vederea prevenirii feminizării sărăciei prin promovarea ocupării forței de muncă și a spiritului antreprenorial în rândul femeilor, prin combaterea diferenței de remunerare între femei și bărbați, prin facilitarea reconcilierii dintre îndatoririle profesionale și cele de familie prin dezvoltarea unor facilități pentru îngrijirea copiilor, printr-un sistem de servicii pentru persoanele dependente, printr-un concediu parental luat în mod egal și prin promovarea unor aranjamente de muncă flexibile;
 3. insistă ca politicile sociale identificate în cadrul platformei să fie puse în aplicare împreună cu politicile antidiscriminare, întrucât în cazul multor cauzele profunde ale sărăciei pot fi adesea identificate în lipsa accesului la oportunități;

4. critică puternic faptul că Platforma europeană de combatere a sărăciei și excluziunii sociale elaborată de Comisie nu ține deloc seama de aspectul de gen al sărăciei și excluziunii sociale;
5. subliniază faptul că adesea femeile din zonele rurale nu sunt considerate ca forță de muncă, deși contribuția lor la activitățile agricole zilnice este la fel de importantă ca și contribuția bărbaților, iar acestea sunt excluse din punct de vedere social de la drepturile lor de angajat și sunt vulnerabile la sărăcie;
6. invită Comisia să precizeze principiile comune ale definiției „coșului de bunuri servicii fundamentale” pentru a vizualiza sărăcia și discriminarea pe motiv de gen, vârstă sau origine socială;
7. consideră că Comisia Europeană trebuie să aibă în vedere Recomandarea 92/441/CEE¹ care recunoaște „dreptul fundamental al persoanei la resurse suficiente și asistență socială pentru a putea duce o existență compatibilă cu demnitatea umană”, lucru care este esențial pentru femei, și subliniază că obiectivul principal al schemelor de sprijinire a veniturilor trebuie să fie scoaterea cetățenilor din sărăcie, astfel încât aceștia să trăiască decent, acestea cuprinzând pensiile de invaliditate și pensiile decente; ținând seama de acest obiectiv, recomandă Comisiei să aibă în vedere crearea unei metode unice de calcul al pragului de subzistență în termeni de costuri de trai (un „coș” de bunuri și servicii), astfel încât să dispună de metode de măsurare comparabile a indicelui de sărăcie și să stabilească metodele de intervenție socială, inclusiv un sistem de venituri minime;
8. solicită ca planul european de ajutor alimentar pentru persoanele cele mai defavorizate să fie menținut ca una din componentele unei politici integrate ambițioase care urmărește să combată sărăcia, femeile fiind adesea cele dintâi victime ale sărăciei alimentare;
9. solicită ca relațiile dintre părinți și copii să beneficieze de o atenție deosebită, de exemplu prin programe naționale specifice care să conțină măsuri concrete prin care să se ofere cel mai bun sprijin posibil pentru îndeplinirea obligațiilor părintești de către cei în grija cărora se află copiii , pentru a evita instituționalizarea copiilor, ca urmare a nivelului ridicat al sărăciei;
10. solicită statelor membre să asigure părinților singuri sprijinul adecvat, deoarece, în cazul acestora, riscul de a fi expuși la sărăcie este mult mai mare decât în cazul familiilor în care ambii părinți înregistrează venituri; în acest context, solicită, de asemenea, statelor membre să asigure sprijin părinților singuri prin crearea unui număr suficient de instituții de îngrijire a copiilor și prin facilitarea accesului familiilor monoparentale la acestea;
11. solicită statelor membre să asigure prestații sociale adecvate femeilor și bărbaților care au în îngrijire rude în vârstă, bolnave sau cu dizabilități, adăugând faptul că alocația financiară care poate fi utilizată de către organizațiile societății civile în combaterea și limitarea efectelor sărăciei în rândul femeilor ar trebui să fie menținută de către Comisie;
12. subliniază că accesul universal la servicii de sprijin la prețuri acceptabile și de înaltă

¹ Recomandarea Consiliului 92/441/CEE din 24 iunie 1992 privind criteriile comune referitoare la resurse și prestații suficiente în sistemele de protecție socială (Jo L 245, 26.08.1992, p. 46).

calitate, cum ar fi facilitățile pentru îngrijirea copiilor, este important pentru participarea egală a femeilor și bărbaților pe piața muncii, precum și ca un mijloc de prevenire și reducere a sărăciei;

13. invită Comisia să ia în discuție elaborarea unui cadru european de orientări și principii în scopul asigurării unor aranjamente adecvate și sustenabile privind pensionarea, astfel încât să combată în mod eficient riscul de sărăcie pentru femei, cauzat de natura precară și instabilă a muncilor prestate, precum și de salariile scăzute; remarcă, de asemenea, necesitatea unei adaptabilități mai mari a securității sociale la condițiile personale și familiale, punând în valoare în special maternitatea și acordarea de îngrijiri;
14. solicită statelor membre și Comisiei să acorde o atenție specială problemei sărăciei în rândul femeilor în vârstă ca rezultat al pensiilor mai mici, ceea ce este tot o consecință a perioadelor de neocupare în care acestea trebuie să aibă grijă de copii sau de alte persoane dependente din familie;
15. invită Comisia și statele membre să adopte o perspectivă de gen specifică ca o componentă-cheie a tuturor politicilor comune și programelor naționale, în vederea eradicării sărăciei și combaterii excluziunii sociale; consideră, mai mult, că statele membre ar trebui să țină seama de dimensiunea de gen în planurile lor de revenire din recesiune;
16. solicită ca evaluarea din cadrul mesei rotunde ministeriale semestriale organizate cu ocazia zilei de 17 octombrie – Ziua Internațională pentru eradicarea sărăciei – să se efectueze cu cetățenii și asociațiile de ajutorare a persoanelor celor mai defavorizate în cauză dintr-o perspectivă de gen, luând drept referință grupurile cele mai sărace;
17. consideră că munca voluntară poate juca un rol important în combaterea sărăciei, a excluziunii sociale și a inegalității de gen; reamintește că anul 2011 a fost declarat Anul european al voluntariatului și invită statele membre să intensifice schimbul de bune practici și să asigure măsuri eficiente care să susțină și să dezvolte voluntariatul;
18. sugerează că ar trebui să se acorde o atenție specială situației și nevoilor specifice ale grupurilor vulnerabile de femei care au riscul de a trăi în sărăcie (femeile în vârstă, cu dizabilități, care trăiesc în zonele rurale, migrante, victime ale violenței și traficului de ființe umane), care riscă să trăiască în sărăcie și că ar trebui elaborate politici specifice de gen ;
19. sugerează că acțiunile propuse în cadrul Platformei trebuie să recunoască consecințele discriminării multiple și să introducă măsuri orientate către politici, astfel cum este prevăzut în prezent, de exemplu, în legislațiile spaniolă și română și, în special, conceptul de integrare a perspectivei de gen ar trebui să fie dezvoltat pentru a răspunde discriminării multiple;
20. solicită Președintelui său să îi atribuie Agenției pentru Drepturi Fundamentale în cooperare cu Institutul european pentru egalitatea de gen sarcina efectuării unui studiu referitor la accesul efectiv al celor mai săraci la totalitatea drepturilor fundamentale, precum și la discriminările la care sunt supuși, asociind în realizarea acestuia organizațiile în cadrul cărora persoanele aflate în situație de excludere socială se pot exprima liber.

REZULTATUL VOTULUI FINAL ÎN COMISIE

Data adoptării	30.8.2011
Rezultatul votului final	+: 31 -: 0 0: 1
Membri titulari prezenți la votul final	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Andrea Češková, Tadeusz Cymański, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Zita Gurmai, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Raúl Romeva i Rueda, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Membri supleanți prezenți la votul final	Lena Ek, Sylvie Guillaume, Mojca Kleva, Kartika Tamara Liotard, Katarína Neveďalová, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Licia Ronzulli
Membri supleanți (articolul 187 alineatul (2)) prezenți la votul final	Heide Rühle